

28.6.2022

Hankkeesta Valtatie 8 Rauma Eurajoki parantaminen YVA-ohjelmavaiheessa annetut lausunnot

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom 18.5.2022

Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta lausuntoa koskien tiehankkeen Valtatie 8 parantamista välillä Rauma-Eurajoki, ympäristövaikutusten arviointiohjelma.

Todetaan, että Traficomilla ei ole asiasta lausuttavaa.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) 20.5.2022

Tukes toteaa kannanottonaan Valtatien 8 parantaminen välillä Rauma-Eurajoki liittyvään YVA-ohjelmaan seuraavaa:

Valtatietä ympäröi teollisuusalueet (T) ja itäosaan on sijoitettu teollisuus- ja varastointialue, jolle saa sijoittaa merkittävän vaarallisten kemikaalia käsittelevän tai valmistavan laitoksen (T/Kem). Tukesilla ei ole tietoa alueelle mahdollisesti suunnitelluista laitoksista. Tukes arvioisi lupakäsittelyssään kemikaalionnettomuuksien vaikutusten perusteella, onko sijoittuminen mahdollista ko. paikkaan. Kaavamerkintä T/Kem ei siis yksistään varmista sitä, että kemikaalilaitoksen voisi T/Kem kaavalle sijoittaa.

Tukes ylläpitää listausta valvomiensa kemikaalikohteiden konsultointivyöhykkeistä: Kemikaalilaitosten konsultointivyöhykkeet (tukes.fi). Tukes suosittelee olemaan yhteydessä yrityksiin, joiden konsultointivyöhykkeelle suunniteltu valtatie parantaminen mahdollisesti sijoittuu (). Näillä laitoksilla on parhaat tiedot käytössään olevista kemikaaleista, niiden aiheuttamista riskeistä ja onnettomuuksien vaikutuksista lähiympäristöön sekä toimintaansa liittyvistä mahdollisista kehityssuunnitelmista. Jos Valtatien parantamiseen liittyy esim. uusia liittymiä, voi niillä olla vaikutusta kemikaalilaitoksille tapahtuvaan liikenteeseen. Pelastustoimen lähestyttävyyys on ensisijaisen tärkeää huomioida suunnittelussa.

Kemikaalilaitosten osalta tulee huomioida laitosten riskit ja niiden vaikutukset tien parantamiseen.

Eurajoen kunta, kunnanhallitus 24.5.2022

Päätösehdotus: Eurajoen kunnanhallitus päättää todeta lausuntonaan seuraavaa:

YVA-ohjelma on laadittu kattavasti ja ohjelmassa on esitetty riittävällä tarkkuudella työn kannalta todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset sekä niiden todentamistavat. Eurajoen kunta pitää myös hyvänä kuntalaisten kanssa laajasti toteutettavaa vuorovaikutusta tiedottamisen, yleisötilaisuuksien ja esimerkiksi yhdistyksien osallistamisen muodossa.

Eurajoen kunta haluaa kiinnittää huomiota mm. seuraaviin seikkoihin:

- YVA-ohjelman vaihtoehdoista VA 2 tai VA 3 mahdollistavat liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden kannalta parhaimman vaihtoehdon. VA 2 ja 3:ssa nopeudet nousevat nykyisestä 80 km/h:ssa 100 km/h. Automäärän ja ajonopeuksien kasvu tulee huomioida suunniteltaessa tiealueen meluntorjuntaa.

- VE 3:ssa häiriölle alttiiden asuinkiinteistöjen määrä on nykyiseen tielinjaukseen verrattuna vähäisempi. Toisaalta haitat siirtyvät osittain uudelle alueelle, mikäli tie linjataan kulkemaan

nykyisen valtatie länsipuolelle. Vaihtoehto 3:ssa meluhaitat vähenevät Lapinjoen pientaloalueelta ja nykyinen tielinjaus jäänee tässä vaihtoehdossa mahdolliseksi rinnakkaistieksi.

- Eurajoen ympäristönsuojelun tietoon ei ole tullut ilmoituksia valtatie häiritsevistä melusta tai pölyhaitoista.

- Nykyisen VT 8 -tielinjauksen välittömään läheisyyteen sijoittuu yksityinen Neulan luonnonsuojelualue sekä Pullankallion arvokas kallioalue. Kyseiset alueet on huomioitu YVA-ohjelmassa. Em. herkkiin alueisiin kohdistuvat haitat pienensivät VE 3:ssa.

- Eurajoen kunnan alueella valtatie 8 läheisyydessä ei ole pohjavesialueita eikä tulvariskikohteita, joten valtatie linjauksella ei ole näihin vaikutusta. Nykyisen tielinjauksen lähistöllä kulkee Lapinjoesta lähtevä raakavesikanava Raumalle. Valtatie parantaminen ei saa vaarantaa Lapinjoen raakavesikanavan vedenlaatua eikä hidastaa Lapinjoen vedenlaadun ekologisen tilan tavoitteiden saavuttamista.

- Pyörätien rakentaminen koko suunnittelualueelle lisääntyä työmatkapyöräilyä molempiin suuntiin ja mahdollistaa ilmastoystävällisen liikkumismuodon.

Väylävirasto 27.5.2022

Väylävirasto tuo esille, että YVA-selostusvaiheessa on arvioitava, onko hankkeella vaikutuksia rautatieliikenteeseen ja sen turvallisuuteen hankkeen rakentamisaikana.

Hanke risteää Kokemäki-Rauma radan. Radan vaatima tila ja mahdolliset tavoitetilan lisäraidevaraukset on huomioitava jatkosuunnittelussa.

Väylävirasto muistuttaa, että jos ratarakenteiden vahvistamiselle todetaan hankkeen seurauksena tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella.

Satakuntaliitto 24.5.2022

Satakunnan maakuntakaavojen yhdistelmäkartta on esitetty ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa kuvassa 16. Kuvaa on syytä täydentää siten, että kartalla esitetään myös hankkeen vaihtoehtojen sijoittuminen suhteessa Satakunnan maakuntakaavoihin. Sivulla 36 on lueteltu suunnittelualueella tai sen läheisyydessä sijaitsevia Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitettuja maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä. Valtakunnallisista ja maakunnallisista kulttuuriympäristöistä on laadittu erillinen kartta, mikä on sivulla 59 (Kuva 32). Kaikkia tekstissä mainittuja kohteita ei kuitenkaan ole kartassa. Osa luetelluista alueista sijaitsee melko etäällä valtatiestä 8. Jatkosuunnittelussa tekstiä ja karttoja on hyvä täsmentää ja tarkistaa suhteessa suunnitelman vaikutusalueeseen.

Lisäksi Satakunnan maakuntakaavoihin liittyy koko maakuntakaava-alueita koskevia suunnittelumääräyksiä, jotka tulee ottaa myös huomioon ympäristövaikutusten arviointiselostusta laadittaessa.

Hankkeen vaihtoehtoihin 1–3 liittyy myös rinnakkaistiejärjestelyjen tarve. Myös rinnakkaistiejärjestelyt on kuvattava selkeästi arviointiselostuksessa ja samalla on myös arvioitava rinnakkaistiejärjestelyihin liittyvät vaikutukset.

Hankkeen vaihtoehdot 1–3 sijoittuvat Satakunnan viherverkkoselvityksessä (2021) tunnistetun maakunnallisesti merkittävän viherkäytävän (R) alueelle. Tämä asettaa erityisiä haasteita myös

selvitysten laadinnalle. Sivulla 90 mainitun zonation-aineistoon perustuvan tarkastelun lisäksi hankkeessa on syytä selvittää yksityiskohtaisemmin muun muassa maastohavaintoihin ja -analyysiin perustuen viherkäytävän maakuntatasoista selvitystä yksityiskohtaisempi sijoittuminen maastossa ja miten suunnitellut hankevaihtoehdot mukaan lukien rinnakkaistiejärjestelyt vaikuttavat viherkäytävän säilymiseen ja millaisin toimin hankkeen mahdollisia kielteisiä vaikutuksia viherkäytävään voidaan lieventää. Selvitykset on ulotettava riittävän etäälle tielinjauksista.

Luvussa 6.5. on käsitelty luonnonoloihin ja suojelualueisiin liittyvää vaikutusten arviointia. Arviointia koskevassa yleistekstissä on kuvattu tarve tunnistaa hankkeen vaikutukset ekologisiin yhteyksiin ja viherverkkoon. Sivulla 91 olevasta arviointitaulukosta puuttuvat kuitenkin ekologisiin yhteyksiin ja viherverkkoon liittyvät vaikutukset ja arviointitaulukkoa on syytä täydentää näiltä osin. Osana rinnakkaistiejärjestelyjä on myös tunnistettava ekologisiin yhteyksiin liittyvät vaikutukset ja mahdolliset lieventämistoimet.

Satakunnan maakuntakaavan koko kaava-alueella koskevissa suunnittelumääräyksissä todetaan vesienhoidon osalta seuraavaa: Koko maakuntakaava-alueella on yksityiskohtaisen alueidenkäytön suunnittelun oltava alueelle kohdistuvien vesienhoitosuunnitelmien ja toimenpideohjelmien toteuttamista edistävää. Vesiensuojelullisesti erityisen herkillä, kaltevilla sekä eroosio- ja tulvaherkillä vesistöjen rannoilla tulee maankäyttö- ja rakennuslain mukainen alueidenkäyttö suunnitella siten, että estetään tai vähennetään ravinteiden, kiintoaineen ja haitallisten aineiden huuhtoutumista vesistöihin.

Lausunnolla olevassa ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa tulee täydentää seuraavilla aineistoilla ja ne tulee ottaa huomioon pinta- ja pohjavesiin kohdistuvassa vaikutusten arvioinnissa:

- Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuosiksi 2022–2027
- Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2022–2027

Hankkeen ympäristövaikutuksia Eurajoen kalastoon tulee myös arvioida ja arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisaikaisiin vaikutuksiin. Vaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon myös ELY-keskuksen hyväksymiskäsittelyssä olevan Eurajoen-Lapinjoen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman Lapinjoen kehittämistavoitteet.

Lausunnolla oleva ympäristövaikutusten arviointiohjelma on Satakuntaliiton käsityksen mukaan laadittu asianmukaisesti ja Satakuntaliitolla ei ole edellä esitetyn lisäksi muuta huomautettavaa arviointiohjelmasta.

Liite: Ote Satakunnan maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta

Liite lausuntoon SL/123/03.06.00/2022

YHDISTELMÄKARTTA

Satakuntaliitto

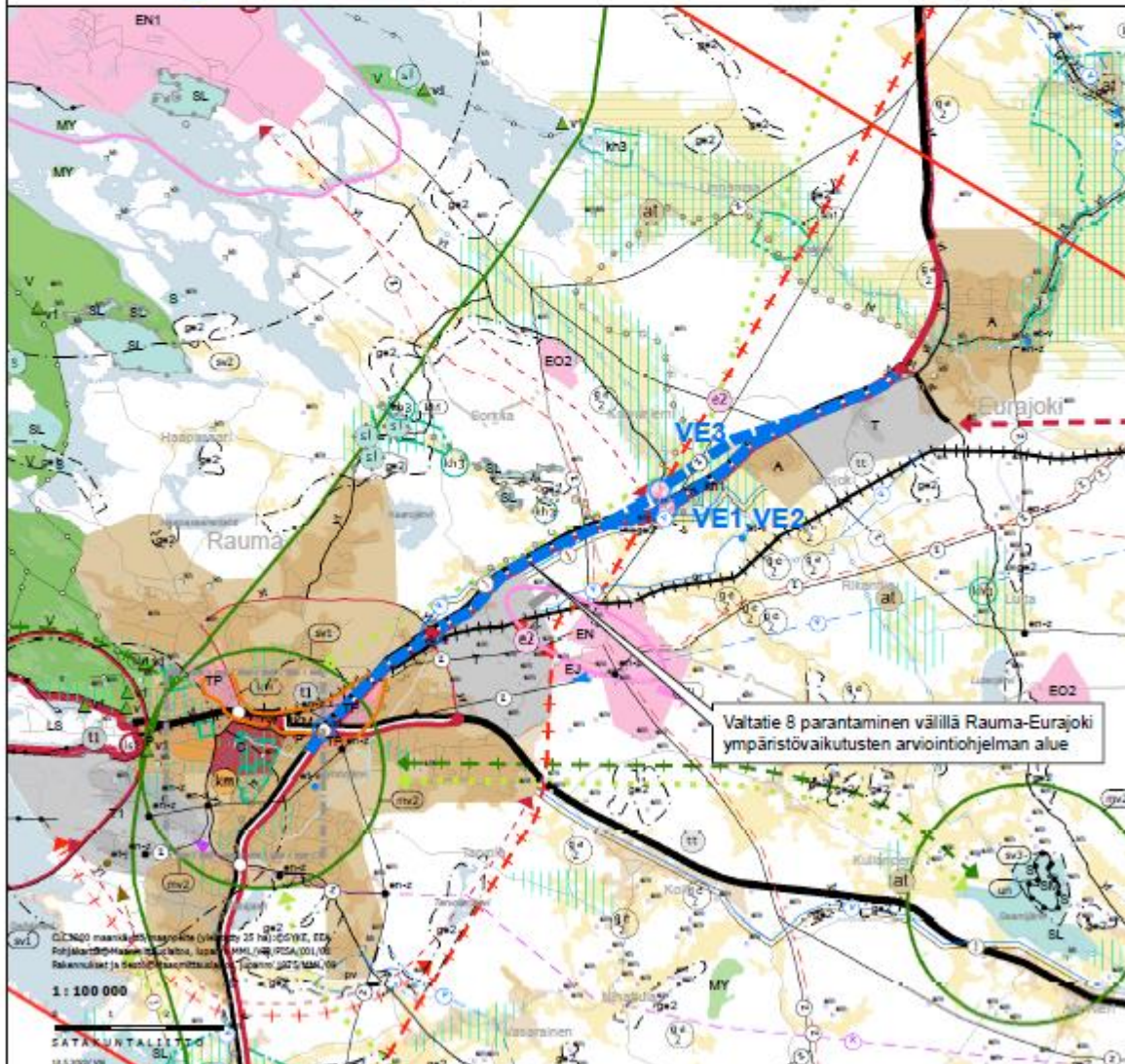
Ympäristöministeriön 30.11.2011 vahvistama Satakunnan maakuntakaava
(N:o YM1/5222/2010, KHO 13.3.2013)

Ympäristöministeriön 3.12.2014 vahvistama Satakunnan vaihemaakuntakaava 1
(N:o YM7/5222/2013, KHO 6.5.2016)

Satakuntaliiton maakuntavaltuuston 17.5.2019 hyväksymä
Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

Lausunnolla oleva Valtatie 8 parantaminen välillä Rauma-Eurajoki ympäristövaikutusten arviointiohjelman alue

- Uusi eritaoristeys Lapijoki VE1, VE2 VE1, VE2
- Uusi eritasoristeys Lapijoki VE3 VE3
- Olemassa oleva Rauma vt 8-vt 12
- Olemassa oleva Rauma, Kehätie

TVO ja Posiva 31.5.2022

TVO ja Posiva ovat käsitelleet Varsinais- Suomen ELY-keskuksen lausuntopyyntöä VARELY/2579/2022 Valtatie 8 parantamiseen liittyen välillä Rauma – Eurajoki. TVO:n ja Posivan yhteinen näkemys toteutuksen suhteen on VE2. VE2 on ympäristön näkökulmasta vähemmän kuormittava vaihtoehto sekä tuo vilkkaalle tieosuudelle turvaa ja sujuvoittaa liikennettä.

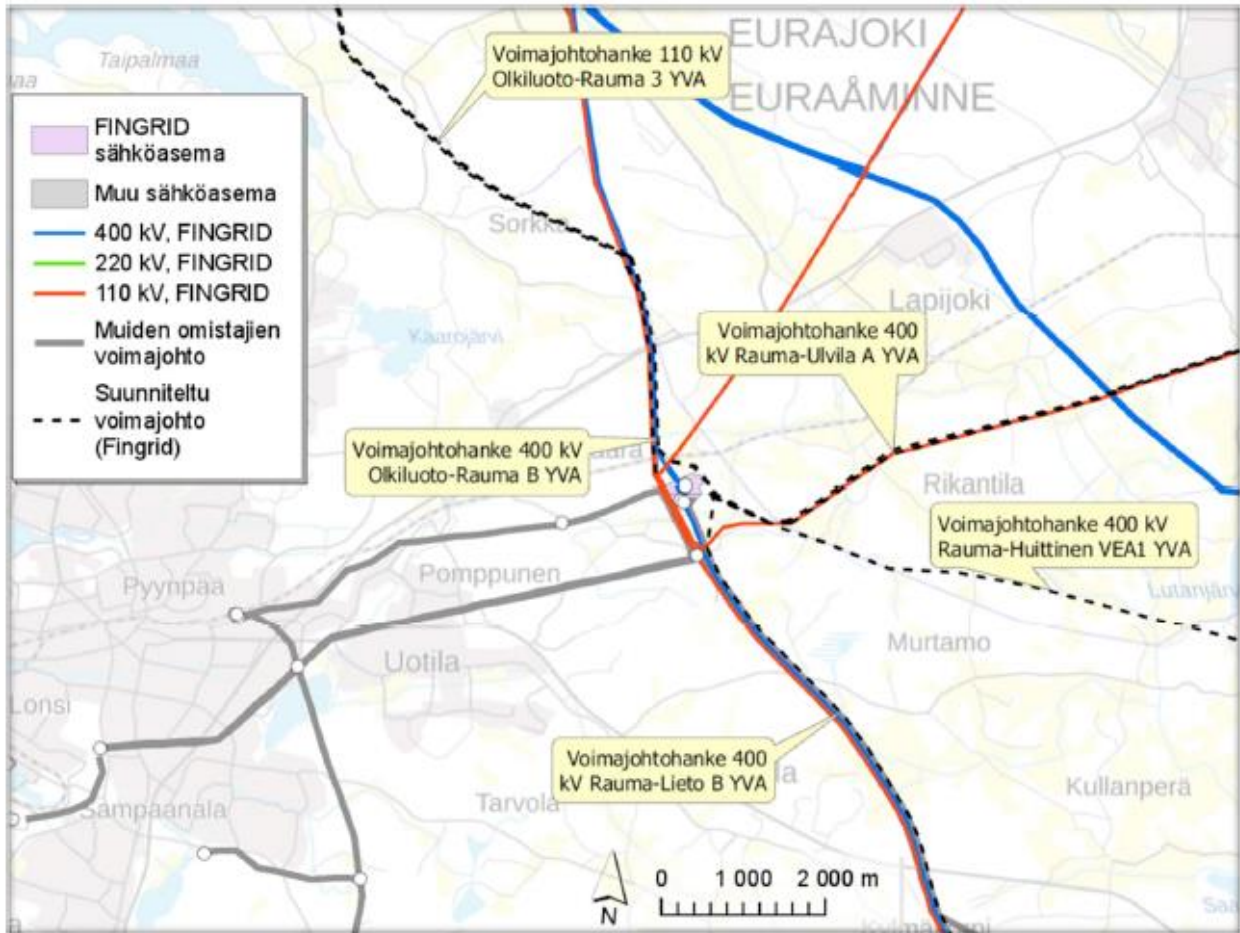
Tulevassa ratkaisuvaihtoehdossa tulee huomioida Olkiluotoon tuleva liikenne ja sieltä lähtevä liikenne. Katsomme, että eritasoliittymä palvelee parhaiten tätä ajatusta kokonaisuutena. Tämän lisäksi tulee vaihtoehdoissa huomioida tarkasti myös raskasliikenne, jota Olkiluotoon on tulevina vuosina ja vuosikymmeninä tulossa. Eritasoliittymä palvelee, sujuvoittaa ja on ennen kaikkea turvallinen vaihtoehto vilkkaassa liikennekohdassa.

Puolustusvoimat, 2. Logistiikkarykmentti, Esikunta 1.6.2022

Puolustusvoimilla ei ole huomautettavaa hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan.

Fingrid Oyj 2.6.2022

Alueella useita nykyisiä Fingridin voimajohtoja ja Olkiluoto 4 ydinvoimalaitosyksikköhankkeen uusia voimajohtoreittejä sekä Fingridin Rauman sähköasema, tasavirta-asema ja suurmuuntajien kuljetuksiin käytettävä Sorrin siirtokuormauspaikka radan varrella. Fingridin ja osin Teollisuuden Voiman voimajohdot risteävät valtatie 8 kanssa kolmessa kohtaa suunnittelualueella.

Kuva 1. Fingridin nykyiset ja suunnitellut voimajohdot.

Fingridillä ei ole varsinaisesti kommentoivaa arviointiohjelmasta, mutta tuomme esille tietoa hanketta ja jatkosuunnittelua varten.

Fingrid toimi hankkeesta vastaavana YVA-menettelyssä, jossa tutkittiin Olkiluoto 4 ydinvoimalaitosyksikköhankkeen vaatimia vahvistuksia kantaverkossa. Hankkeen YVA-selostus valmistui vuonna 2013. Tämän jälkeen Fingrid on valinnut ne voimajohtoreitit, jotka etenevät jatkosuunnitteluun, jos ydinvoimalaitonhanke lähtee joskus etenemään. Voimajohtohankkeen keskeisimmät tiedot on saatavissa <https://www.fingrid.fi/kantaverkko/suunnittelu-ja-rakentaminen/arkisto/olkiluoto-4--voimajohtojen-yva-menettely>.

Fingridin nykyiset ja suunnitellut voimajohtoyhteydet on esitetty myös Satakunnan maakuntakaavassa. Myös tiehankkeen YVA-ohjelmassa on tuotu esille Olkiluoto 4-voimajohtohanke (kohdassa liittyvät hankkeet).

Fingridillä on myös Sorrin teollisuusalueella rautatien yhteydessä sijaitseva suurmuuntajien kuljetuksiin käytettävä siirtokuormauspaikka, joka on tärkeä osa sähköasematoimintaa. Muuntajakuljetusreitti kulkee valtatie 8 kautta. Reitti on viety Väyläviraston tierekisteriin. Suurmuuntajien kuljetusreitti sähköasemalle tulee ottaa huomioon ja sen jatkuvuus tulee varmistaa alueen uusien liikenneyhteyksien suunnittelussa. Siirtokuormauspaikan ja alueen tieverkon kehittäminen tulee tehdä riittävässä yhteistyössä Fingridin kanssa (lisätietoja [REDACTED]).

Toimitamme pyynnöstä lisätietoja voimajohdoista.

Tässä YVA-ohjelmaa koskevassa lausunnossa ei voida ottaa kantaa tiehankkeen teknisiin ratkaisuihin (esim. eritasoliittymien sijoittaminen). Hankkeesta vastaava voi harkita, että missä tien suunnitteluprosessin vaiheessa mahdollinen tekninen yhteensovittaminen voimajohtojen kanssa kannattaa tehdä. Valtatien sijoituksesta, eritasoliittymistä ja muista liikennejärjestelyistä tulee pyytää Fingridiltä hankkeen suunnittelun edetessä erillinen risteämäläusunto. Risteämäläusunto tulee ottaa huomioon rakentamisessa ja alueella tapahtuvassa toiminnassa. Lausuntopyyntö voi lähettää sähköpostilla [REDACTED]

Satakunnan Museo 2.6.2022

Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa tiesuunnitelmasta, joka koskee valtatie 8 parantamista välillä Rauma – Eurajoki. Tarkoituksena on kehittää valtatie sekä parantaa liikkumisen turvallisuutta ja sujuvuutta Rauman seudulla. Valtatie 8 parantaminen sisältyy maakunnan tavoitteisiin Satakunnan maakuntakaavan mukaisesti.

YVA-hankkeessa tarkastellaan neljää toteutusvaihtoehtoa. VE0+:ssä valtatie säilyy ennallaan ja siihen suunnitellaan vähäisiä parantamistoimenpiteitä, VE1:ssä nykyinen valtatie on jatkuva ohituskaistatie, VE2:ssa valtatie parannetaan nelikaistaiseksi väyläksi ja VE3:ssa valtatie parannetaan nelikaistaiseksi väyläksi Sorkanmaantien liittymään saakka, josta eteenpäin valtatie parannetaan uuteen maastokäytävään. Lisäksi VE2:ssa ja VE3:ssa hidas liikenne valtatiellä kielletään, ja valtatie viereen toteutetaan rinnakkaistieyhteydet. YVA:ssa tarkastellaan myös ns. nollavaihtoehtoa, jossa tiehankkeen vaihtoehdoista yksikään ei toteudu.

Suunnittelualue sijoittuu osittain maakunnallisesti merkittävään Lapijoen kulttuurimaisemaan. Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä nykyisen valtatie eteläpuolella Unkintien varressa sijaitsee myös valtakunnallisesti merkittävä vuonna 1883 valmistunut kolmiaukkoinen Lapijoen kivisilta.

Alueella on toteutettu rakennusinventointeja, joista varhaisin on Rauman maalaiskunnan rakennuskulttuuriselvitys 1986–1988. Vuonna 2009 toteutettiin Eurajoen keskustan ja Lapijoen osayleiskaavan rakennusinventointi taustaselvitykseksi [REDACTED]). Pääosin kattavaa inventointia voidaan pitää ajantasaisena. Suunnittelualueen länsiosassa valtatie pohjoispuolen rakennuskanta on inventoitu Rauman pohjoisten kylien yleiskaavatyön yhteydessä vuonna 2014. Parhaillaan on käynnissä Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitysinventointi.

Satakunnan Museon kannanotto

Arkeologinen kulttuuriperintö

Hankealueen läheisyyteen sijoittuu muinaismuistolain (295/63) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Näistä ohjelmassa on mainittu lähimpänä tiealuetta sijaitsevat Rauman ja Eurajoen rajan pronssikautisten hautaröykkiöiden keskittymä (erit. Uola ja Helo) sekä valtatie itäpuolella sijaitsevat Eurajoen Pullankallion ja Santalan pronssikautiset röykkiöt sekä Lapijoen historiallinen kylätontti.

Alueella saattaa sijaita myös ennestään tuntemattomia muinaisjäännöksiä. YVA-ohjelmassa arkeologisen inventoinnin tarve on tunnistettu ja inventointi tullaan toteuttamaan menettelyn aikana siten, että se suunnataan tutkittavien tielinjausten vaikutusalueelle. Inventointiraportti liitetään YVA-selostukseen, jossa myös arvioidaan hankkeen mahdolliset vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön.

Rakennusperintö ja maisema

Hankealueella tehdyt selvitykset, kaavatilanne sekä lähiympäristön kulttuuriympäristö ja rakennusperintö on lähtötietojen osalta esitetty kattavasti arviointiohjelmassa. Myös hankkeen

vaikutukset varsinkin Lapijoen kulttuuriympäristöön on nostettu esiin ja vaikutuksia on myös tarkoitus havainnollistaa niiltä kohdin, missä maisemalliset vaikutukset ovat suurimpia.

Satakunnan Museo pitää alueen olemassa olevaa rakennusinventointitilannetta ajantasaisena sekä lähtötiedoiltaan pääosin kattavana suunnittelualueen välittömällä vaikutusalueella. Parhaillaan käynnissä oleva Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitysinventointi saattaa tuoda muutoksia arvoalueiden rajauksiin.

Satakunnan Museo pitää myös arviointiohjelmassa esitettyä maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön arviointisuunnitelmaa kattavana eikä museolla ole huomautettavaa arviointiohjelman kappaleesta 6.7. *Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön.*

Rauman kaupunki 27.6.2022

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on ammattitaitoisesti laadittu ja se Rauman kaupungin näkökulmasta kuvaa riittäväällä tavalla mahdollisesti merkittävien ympäristövaikutusten selvittämismenetelmät ja arviointityöhön liittyvän tiedottamisen. On hyvä, että kuntalaiset, eri yhteisöt, viranomaiset ja muut osalliset voivat monipuolisesti osallistua keskusteluun ja palautteen antamiseen eri palautekanavien ja tilaisuuksien avulla.

Rauman kaupunki pyytää kiinnittämään huomiota seuraaviin asioihin:
Valtatien 8 ja 12 välisessä eritasoliittymä (Rauman pohjoinen etl) parantaminen on liikenteen sujuvuuden ja liikenneturvallisuuden kannalta merkittävä parannus.

Liikenteen sujuvuuden näkökulmasta vaihtoehdot VE 2 ja VE3 ovat parhaita.
Lakarin logistiikka- ja teollisuusalueen kytkeminen rinnakkaistieyhteydellä uuteen Olkiluodontien eritasoliittymään on liikenteen sujuvuuden ja ekologisuuden kannalta erittäin tärkeää etenkin Porin suuntaan lähtevän tai sieltä saapuvan liikenteen kannalta.

Valtatie 8 sijoittuu osittain Rauman metsäteollisuuden raakavesikanavan valuma-alueelle, josta Rauman Vesi valmistaa myös talousvettä. Valtatien 8 YVA-arvioinnissa ja parannustoimenpiteissä tulee ottaa huomioon raakavesikanavan veden laadun turvaaminen myös mahdollisissa onnettomuustilanteissa.

Ympäristönsuojeluun on vuosien varrella valitettu VT8:n aiheuttamasta meluhaitasta jonkin verran. Haitta on kohdistunut VT8:n pohjoisesta liittymästä aina kunnan pohjoisrajalle asti. Tämän vuoksi kaupunki toteaa, että meluntorjuntaa on syytä toteuttaa.